

12 december 2020

Svenska bankers kopplingar till fossilutvinning i Arktis

Om granskningen

Den här granskningen kartlägger svenska bankers finansiella kopplingar till 40 fossilbolag som utvinner eller har licens för att utvinna olja i Arktis. Listan med bolagen kommer från rapporten *Banking on Climate Change*¹ samt bolag som har utvinningslicenser i norska delen av Arktis.² Hela listan med bolagen finns längre ner.

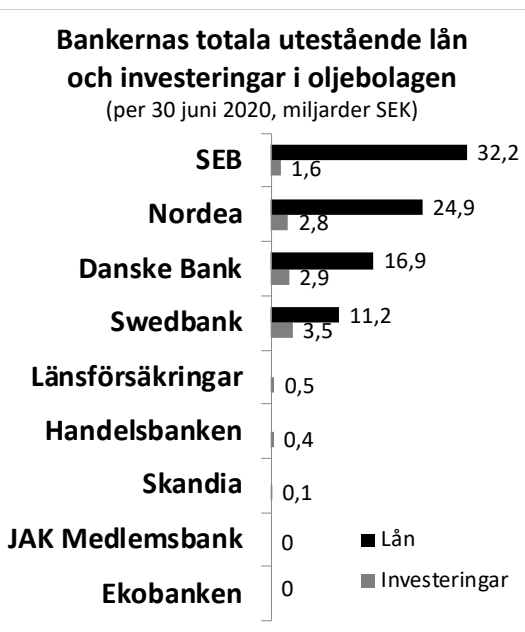

Typer av finansiella kopplingar

Granskningen omfattar bankernas investeringar och lån till de 40 bolagen. *Investeringar* avser innehav i företagets aktier per halvårsskiftet 2020. *Lån och finansiering* avser utlåning och andra finansieringstjänster (framförallt obligationsutgivning) till bolagen. Endast lån och obligationer som fortfarande var utestående per 30 juni 2020 ingår i resultatet.

Resultat

Granskningen visar att de största svenska bankerna totalt satsar 97 miljarder kronor på företag med koppling till utvinning i Arktis. Huvuddelen av beloppet består av lån och annat finansieringsstöd från fyra av de stora bankerna, totalt 85 miljarder från

SEB, Nordea, Danske Bank och Swedbank.

Störst utlåning har de fyra bankerna gett till norska oljebolaget Aker BP på totalt 41 miljarder kronor och till Lundin Energy med totalt över 25 miljarder kronor. Lundin Energy provborrar redan i Barents Hav³ och Aker BP har flera utvinningslicenser i områden nära polarisen och naturreservatet Björnön mellan Svalbard och Nordkap.⁴

De övriga tre stora bankerna, **Handelsbanken, Skandia** och **Länsförsäkringar** har inte gett några lån till bolagen och har betydligt mindre

¹ Lista på s 90 https://www.ran.org/wp-content/uploads/2020/03/Banking_on_Climate_Change_2020_vF.pdf

² https://factmaps.npd.no/factmaps/3_0/

³ <https://www.offshore-mag.com/drilling-completion/article/14187530/lundin-prepares-for-second-well-in-barents-sea-campaign>

⁴ <https://thebarentsobserver.com/en/industry-and-energy/2018/06/oil-hungry-industry-gets-big-arctic-opening-near-protected-svalbard>

investeringar i bolagen än övriga banker. Den relativt låga exponeringen hos Handelsbanken förklaras av att banken i början av 2020 beslutade att rensa ut alla fossilbolag ur nästan alla bankens investeringar, framför allt deras fonder.⁵ Även Länsförsäkringar och Skandia har börjat utesluta stora oljebolag under 2020.

Ekobanken och **JAK Medlemsbank** har inga kopplingar till bolagen, dels för att de säger nej till att finansiera fossilbolag men också för att de inte investerar i aktier på börsen och bara lånar ut till mindre företag.

Alla stora bankerna saknar strikta riktlinjer mot utvinning i Arktis

[Årets granskning av bankernas riktlinjer](#), publicerad 2 december 2020, visade att ingen av de sju bankerna har en strikt policy mot att företag utvinner olja och gas i Arktis. Men några har en policy som tar upp frågan i olika utsträckning:

- **Swedbank** har en riktlinje som säger att fossilbolag ska "undvika" utvinning i Arktis.⁶ Bankens mångmiljardinvesteringar och lån till företag som utökar den här typen av verksamhet kan därmed starkt ifrågasättas utifrån policyn.
- **Skandia** har en policy som säger att utvinning i "norra Arktis" inte får utgöra mer än 5% av företagets verksamhet.⁷ Skandia säger själva att de "ännu inte identifierat och därför inte haft skäl" att utesluta något företag enbart baserat på denna riktlinje utan gör en samlad bedömning av bolagens omställningsvilja och förmåga. Skandia investerar drygt 50 miljoner kronor i Lundin Petroleum som provborrar i Barents Hav.
- **Nordea** har en policy som säger att utvinningen i Barents Hav måste ha tillstånd av norska myndigheter och följa norskt regelverk.⁸

De 40 bolag som utvinner eller har köpt licens för att utvinna olja och gas i Arktis

Aker BP
ALLTECH GROUP
ARCTICSHELFNEFTEGAZ
BASHNEFT
BHARAT PETROLEUM CORP (BPCL)
BP
Capricorn
Centrica
CHINA NATIONAL OFFSHORE OIL CORPORATION (CNOOC)
CHINA NATIONAL PETROLEUM CORPORATION (CNPC)

⁵ förutom några av bankens Norefonder som ännu inte har gjorts fossilfria.

⁶ <https://online.swedbank.se/ConditionsEarchive/download?bankid=1111&id=WEBDOC-PPE1341773>

⁷ Fem procent står inte uttryckligen i policyn men Skandia har meddelat att den gränsen gäller <https://skandia.shop.strd.se/ftp/files/92036.pdf?u=sk5cfe21454c694>

⁸ <https://www.nordea.com/Images/20-325845/nordea-sector-guidline-for-the-fossil-fuels-industry.pdf>

Concedo
CONOCOPHILLIPS
DEA
DNO
ENI
EQUINOR (FORMERLY STATOIL)
EXXONMOBIL
GAZPROM
HILCORP ENERGY
Idemitsu
INDIAN OIL
LUKOIL
Lundin Petroleum
NOVATEK
OIL AND NATURAL GAS CORPORATION (ONGC)
OIL INDIA
OIL SEARCH
OMV
PETORO
PETROVIETNAM
PGNiG (Norway/Poland) Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo
REPSOL
ROSNEFT
SILK ROAD FUND
Spirit Energy
TOTAL
VÅR ENERGI
WINTERSHALL DEA
YARGEO
ZARUBEZHNEFT